Universitat de Girona

COM HO FAREM?

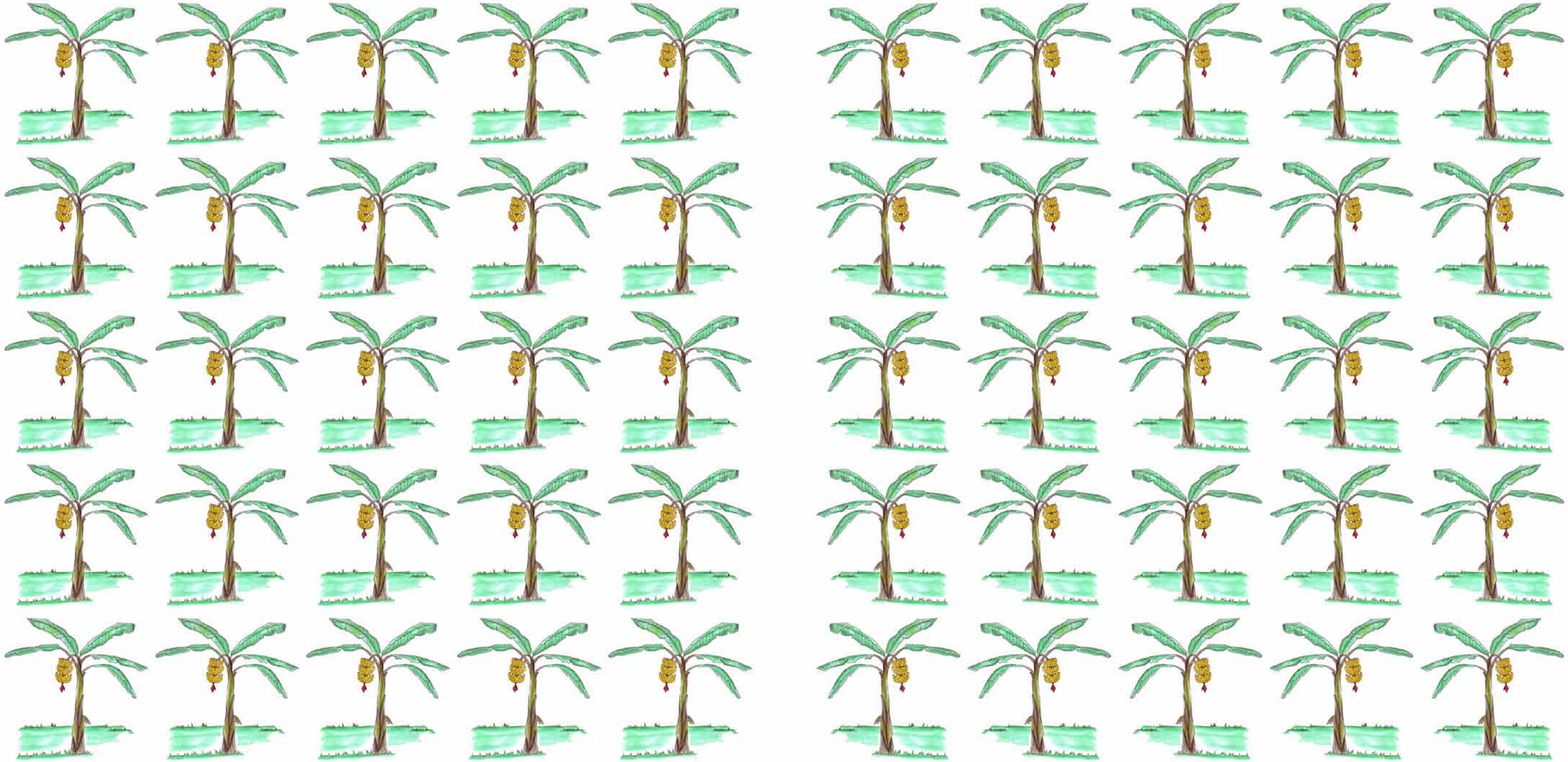

Com ho farem?

Enmig de la selva hi ha tot de plàtans a punt per menjar-se'ls.
Nyam-nyam!
Qui serà el primer a tastar-los?

Il·lustracions de Queralt Viladevall i Valldeperas

Escrit per Salvador Linares i Mustarós

Edita | Universitat de Girona

Servei de Publicacions | Plaça Ferrater Mora, 1
17004 Girona, Espanya

Disseny gràfic | Queralt Viladevall

© de l'edició: Universitat de Girona-Departament d'Empresa
© de tots els dibuixos: Queralt Viladevall

Girona, 23 d'abril de 2020

ISBN 978-84-8458-571-8

La publicació d'aquest conte ha estat possible gràcies al programa pilot de suport a iniciatives i activitats en els àmbits de la divulgació de la recerca i del compromís social de la Universitat de Girona.

Els autors també volen agrair a la Fundació Mona l'atenció rebuda durant el curs d'estiu "Intel·ligència i cognició de primats" que aquesta entitat imparteix a la seva seu de Riudellots de la Selva, prop de Girona. Sense cap mena de dubte, el contingut del curs i les agradables converses sobre intel·ligència animal mantingudes durant els descansos amb el director del Màster de Primatologia coorganitzat per Fundació Mona i la Fundació Universitat de Girona: Innovació i Formació, Miquel Llorente Espino, van resultar essencials per tal d'aconseguir un relat més fidedigne.

Benvinguts a una història d’enginy que comença en una clariana on hi ha un plataner amb un ramell de plàtans ben grocs i madurs.

Tot passejant arriben a la clariana dos germans que es posen molt contents quan veuen l'enorme ramell de plàtans.
– ÒNDIA, MIRA QUINS PLÀTANS! - exclama el germà.
– PERÒ SÓN MOLT AMUNT! COM HO FAREM PER ARRIBAR-HI? - es pregunta la nena.

Se’ls acut una idea i, xino-xano, se’n van cap a casa fent broma sobre qui en menjarà més.

Encara no ha passat un minut que un petit coala que s'amagava darrere d'un arbre descobreix la fruita.
– UAU! QUINS PLÀTANS!
– COM HO FARÉ PER ARRIBAR-HI?

– TINC UNA IDEA!
I a poc a poquet es va enfilant pel tronc...

fins arribar als plàtans més grossos.
– MM, MM, MM...

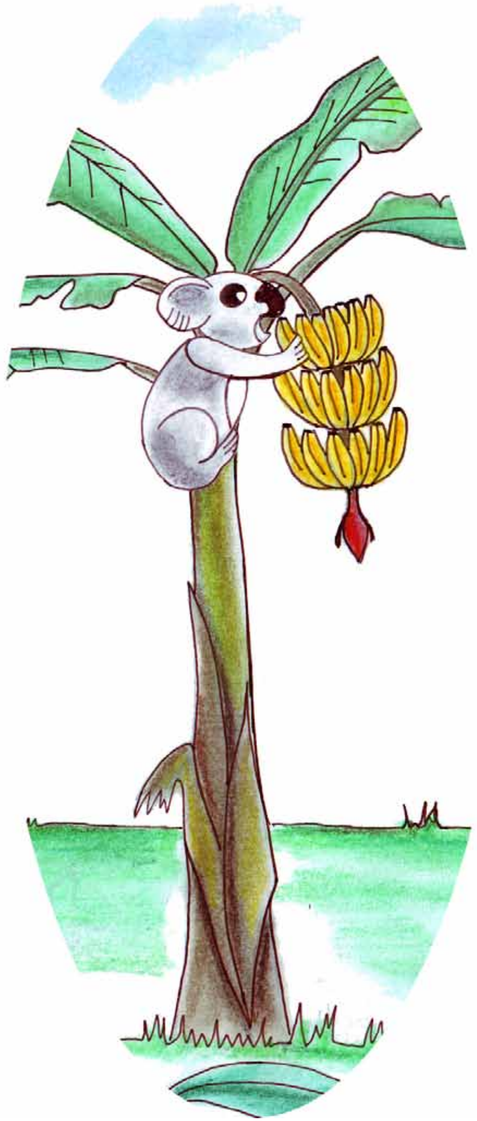

Content i satisfet se’n va a l’esplanada on es prepara per menjar la fruita desitjada.

De seguida arriba una formiga, que pensa...
– CARAM! SEMBLEN DOLÇOS AQUESTS PLÀTANS!
– HE D'ARRIBAR-HI COM SIGUI!

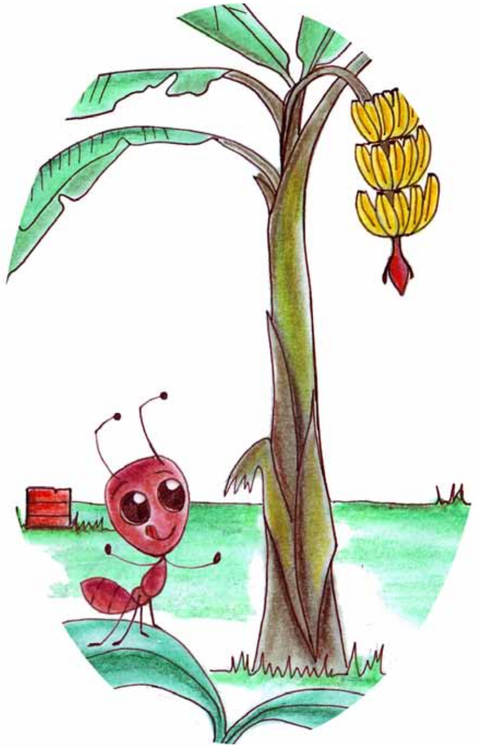

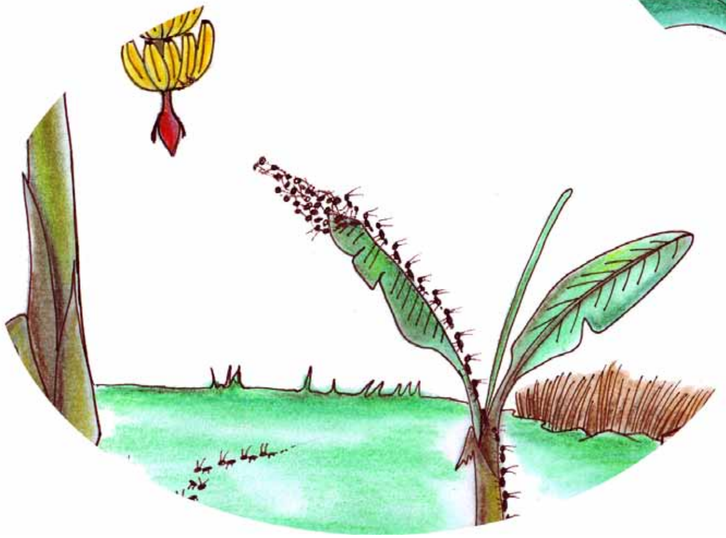

– TINC UNA IDEA! - i avisa les seves companyes.
– EI! VENIU TOTES! SEGUIU-ME!

– FEM UN PONT I EMPORTEM-NOS UNS QUANTS PLÀTANS!
Dit i fet. Col·laborant entre totes n'han aconseguit uns quants i van a l'esplanada a menjar-se'ls bocí a bocí.

Quan tot sembla tranquil, un elefantet passa per allà i diu...
– GUAITA AQUESTS PLÀTANS!
– FAN MOLT BONA PINTA!
– COM HO FARÉ PER ACONSEGUIR-NE?

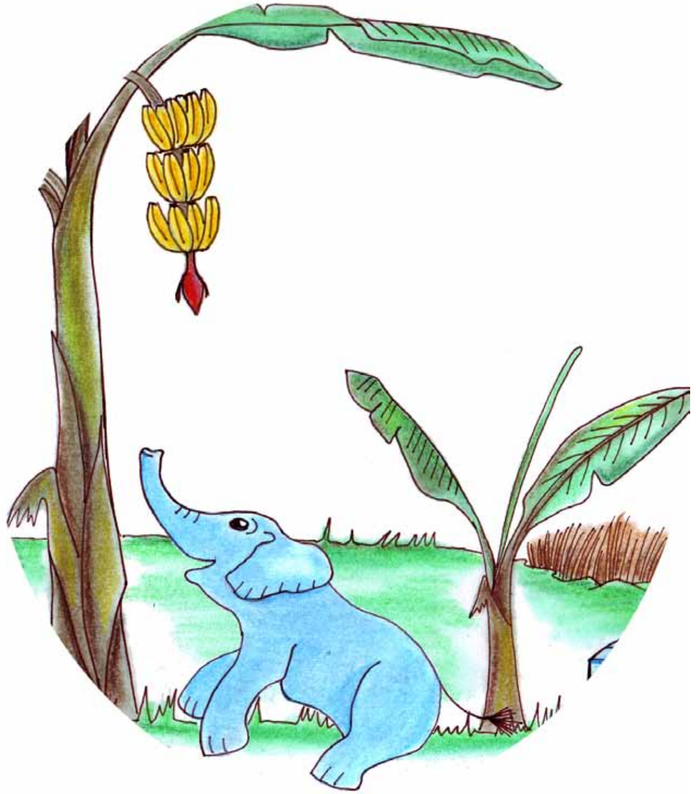

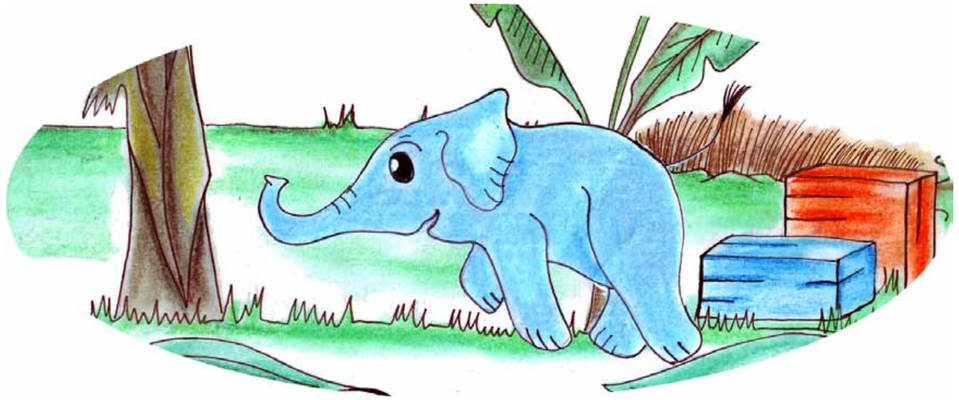

– TINC UNA IDEA!
Fa uns passos cap enrere, agafa embranzida...

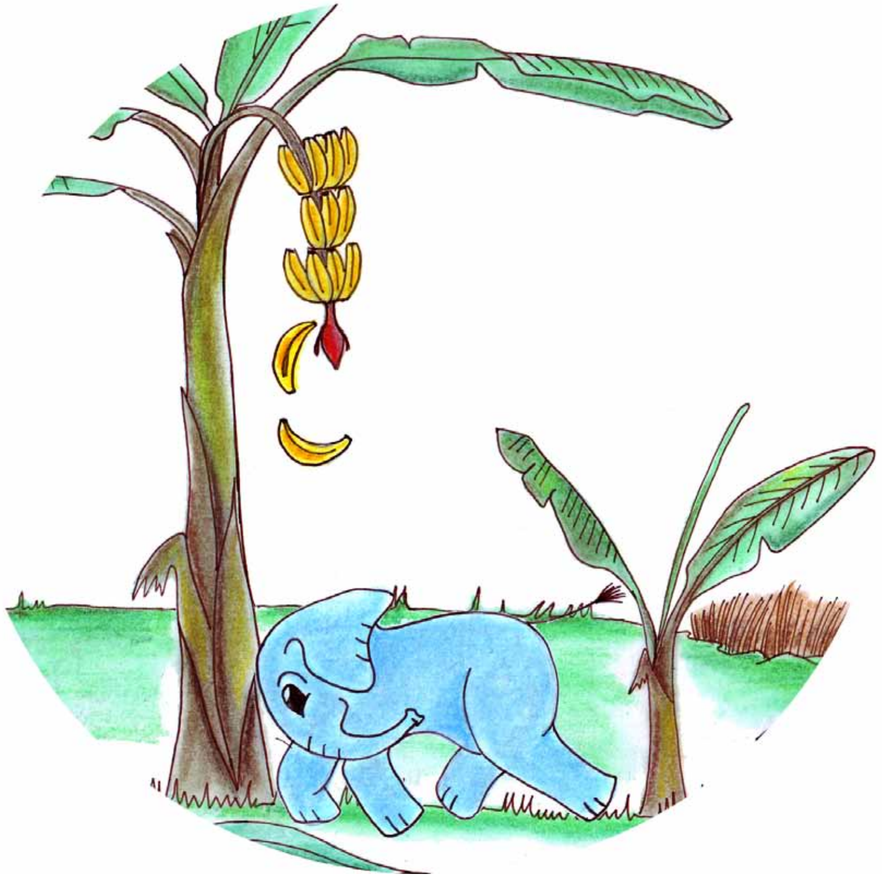

i dona un cop ben fort al tronc de l'arbre. N'han caigut un parell! Ben content, se'n va cap a l'esplanada amb els seus dos plàtans.

Ara ha arribat un goril·la que mira els plàtans i pensa...
– MMM...!
– PLÀTANS MADURETS!
– PERÒ SÓN UNA MICA ENLAIRE...
– COM HO FARÉ PER ARRIBAR-HI?
I mira al seu voltant mentre busca algun objecte que li faci servei.

– TINC UNA IDEA!
– AQUESTA CANYA M'ANIRÀ BÉ!

– VINGA, ANEU CAIENT! –diu mentre dona cops als plàtans enganxats.
Ara que ja n'ha aconseguit se'n va a l'esplanada a menjar-se'ls, perquè té molta gana!

– MMM...! QUINA SALIVERA! – pensa l'osseta que acaba de veure el ramell de plàtans.
– COM HO FARÉ PER ARRIBAR TAN AMUNT?

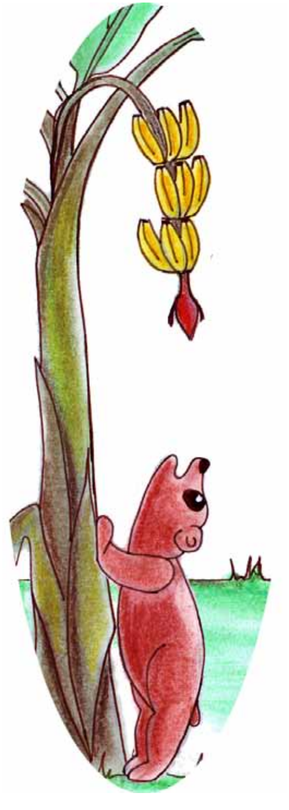

– TINC UNA IDEA!
– POTSER FENT RODOLAR AQUEST TRONC...

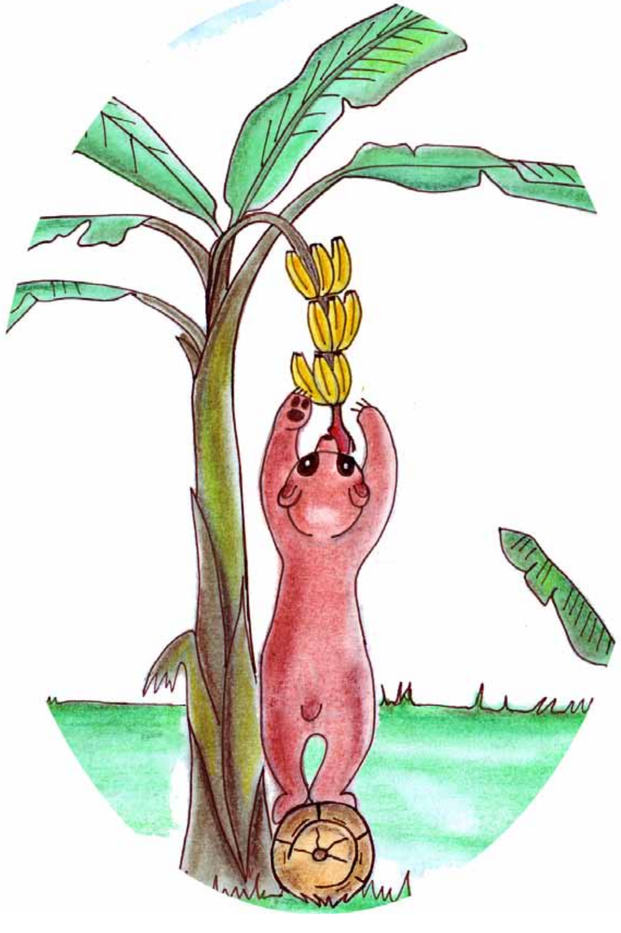

– JA ESTÀ! JA HI HE ARRIBAT!
L'osseta agafa uns quants plàtans i va cap a l'esplanada a menjar-se'ls amb aquesta colla tan espavilada!

Com qui no vol la cosa, el corb passejava distret per sota del plataner quan se li acut mirar cap amunt.
– EI! PLÀTANS PER BERENAR!
– COM HO PUC FER PER ACONSEGUIR-NE UN?

– TINC UNA IDEA!
Agafa una pedra amb el bec...

i la llança contra els plàtans penjats. Cloc!
– BRAVO! JA N'HE FET CAURE UN!
El corb recull el plàtan i va a l'esplanada a berenar amb els seus amics.

Tot seguit apareix el ximpanzé.
– OOOH! EL MEU MENJAR PREFERIT! COM HO FARÉ PER ARRIBAR-HI?

– TINC UNA IDEA! APILONARÉ LES CAIXES...

– I PUJARÉ FINS DALT DE TOT.
– VISCA! – exclama content.– QUE GROSSOS QUE SÓN!
I amb alegria va cap a l'esplanada a menjar amb els altres.

Els nens arriben ara amb una escala i queden parats en veure que els plàtans han desaparegut! Quin desastre!
– OOOH...! NO EN QUEDA CAP! QUÈ HA PASSAT?

Estan tan tristos que els amics de l'esplanada els volen animar i comparteixen amb ells els plàtans tan hàbilment arreplegats.
Així doncs, finalment tots junts mengen la fruita que han obtingut amb tantes solucions diferents. I, el més curiós és que no han necessitat cap escala!

I vet aquí un gos, vet aquí un gat, aquests plàtans ja s’han acabat!

Explicació didàctica

El conte *Com ho farem?* tenia com a primer objectiu mostrar un exemple d'un problema amb moltes solucions possibles. Per aquest motiu es va decidir que les solucions de com els animals arriben als plàtans fossin solucions que també se'ls podrien haver acudit als dos nens protagonistes humans del conte, com per exemple pujant un a sobre de l'altre com fan les formigues.

Un segon objectiu del conte consistia a ressaltar la importància que pot tenir cercar més solucions malgrat que ja n'haguem trobat una. Per aquesta raó es va decidir fer que els nens es quedessin sense fruita quan tornessin per executar la seva idea de pujar amb una escala.

Com a tercer objectiu es volia mostrar que en general els animals també tenen capacitat de resoldre problemes. Per aquesta raó es va decidir que les solucions que troben els animals del conte per arribar als plàtans fossin reals. En aquest sentit, recomanem cercar per internet els vídeos que han inspirat les històries del conte, com ara la de l'elefant sacsejant l'arbre per fer-ne caure els fruits.

Finalment, com a darrer objectiu es volia crear una reflexió al voltant de certs temes encara oberts en el món de la ciència. Des de fa uns anys estem començant a acollir la idea que els animals no humans són essers que poden tenir emocions i raonar de forma molt similar a com podem tenir emocions i raonar els humans. Presentar animals que es posen contents quan aconsegueixen arribar als plàtans i que són capaços de compartir el menjar quan veuen els nens tristos sense plàtans pretenia oferir un tema de diàleg per tractar qüestions relacionades amb l'antropomorfització, les emocions i la teoria de la ment animal. Aquest diàleg pot permetre mirar de trobar respostes a la pregunta de si els animals mereixen un millor tracte per part nostra, i ofereix un punt de partida excel·lent per tractar el concepte de compassió.
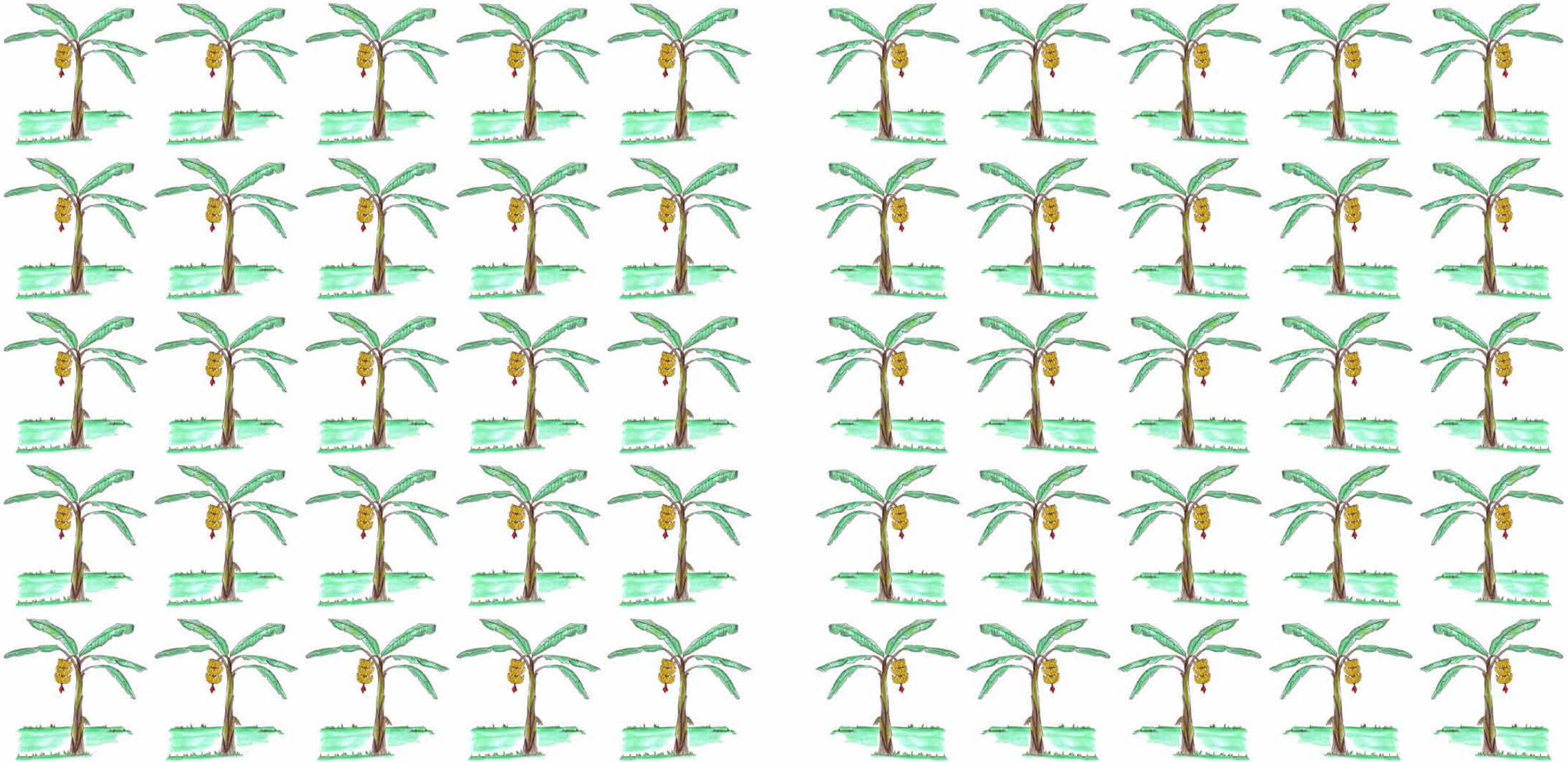
Salvador Linares i Mustarós